F 75 N 165.

ᲛᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲔᲑᲝ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

შაბათი
24 აგვისტო
1940 წ.
№ 196 (5897)
ფასი 10 კაპ.

საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტის წლისთავი

ერთი წლის წინათ, 1939 წლის 23 აგვისტოს, მოსკოვში ხელმოწერილ იქნა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ხელშეკრულება თავდაუსხმელობის შესახებ. ეს ხელშეკრულება წარმოადგენს ერთერთ უმნიშვნელოვანეს დოკუმენტს ჩვენი ეპოქის საერთაშორისო ურთიერთობათა ისტორიაში, ვინაიდან მან აღნიშნა მკვეთრი გარდატეხა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ურთიერთობის განვითარებაში და გახდა „შემობრუნების პუნქტი ევროპის, და არა მარტო ევროპის ისტორიაში“ **(მოლოტოვი)**.

ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერით ბოლო მოეღო მტრობას გერმანიასა და სსრ კავშირს შორის, მტრობას, რომელსაც ხელოვნურად აღვივებდნენ ომის პროვოკატორები, რომლებმაც ჩიხში მოაქციეს მეგობრობა სსრ კავშირისა და გერმანიის ხალხთა შორის.

ხელს აწერდა რა ხელშეკრულებას, ორივე მხარე გამოდიოდა იმ დებულებიდან, რომ მტრობას ორივე სახელმწიფოს შორის, როგორც ეს ისტორიამ გვიჩვენა, არასოდეს არ მოუტანია სარგებლობა არც გერმანიის ხალხისათვის, არც სსრ კავშირის ხალხთათვის. პოლიტიკურ სისტემათა და იდეოლოგიის სხვადასხვაობა არ შეიძლებოდა ყოფილიყო და არც უნდა ყოფილიყო გადაულახავ წინააღმდეგობად ორივე სახელმწიფოს შორის მშვიდობიანი და ნამდვილად კეთილმეზობლური ურთიერთობის დამყარებისათვის.

საბჭოთა კავშირის პოზიცია განაზღვრებოდა მშვიდობიანობისათვის ბრძოლის მისი უცვლელად პრინციპული და თანმიმდევრული პოლიტიკით, პოლიტიკით, რომელიც უაღრესი სიზუსტით ფორმულირებულ იქნა ამხანაგ **სტალინის** მიერ საანგარიშო მოხსენებაში პარტიის XVIII ყრილობაზე: „ჩვენ შხარს ვუჭერთ მშვიდობიანობას და საქმიანი კავშირის განმტკიცებას ყველა ქვეყანასთან, ვდგავართ და ვიდგებით ამ პოზიციაზე, რამდენადაც ეს ქვეყნები ასეთსავე ურთიერთობაში იქნებიან საბჭოთა კავშირთან, რამდენადაც ისინი არ შეეცდებიან დაარღვიონ ჩვენი ქვეყნის ინტერესები“.

გერმანიასთან მეგობრული, კეთილმეზობლური ურთიერთობის დამყარება შეესაბამებოდა და შეესაბამება სსრ კავშირის ძირითად სახელმწიფო ინტერესებს. ამიტომ საბჭოთა კავშირი დაეთანხმა გერმანიას, რომელმაც წინადადება მისცა დაეწყო მოლაპარაკება თავდაუსხმელობის პაქტის დადებაზე.

გერმანიის პოლიტიკა ამ შემთხვევაში სწორედ ასევე განისაზღვრებოდა მისი ძირითადი სახელმწიფო ინტერესებით, ემყარებოდა საერთაშორისო ცხოვრებაში სსრ კავშირის უდიდესი ხვედრითი წონის, მთელ საერთაშორისო განვითარებაზე სსრ კავშირის გავლენის ფხიზლად გათვალისწინებას.

საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტის უდიდესი ისტორიული მნიშვნელობა, რომელიც განუყრელად დაკავშირებულია საერთო საერთაშორისო განვითარებასთან, განსაკუთრებით მკაფიოდ იხატება იმ უმნიშვნელოვანეს მოვლენათა ფონზე, რომლებიც განვლილ წელს მოხდა. საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტი ხელმოწერილ იქნა იმ მომენტში, როდესაც ევროპას ჩამოაწვა იმპერიალისტური ომის ქარიშხლის მომასწავებელი ღრუბლები, ომისა, რომელსაც დიდხანს და თანდათანობით ამზადებდნენ ლონდონისა და პარიზის დიპლომატიურ კანცელარიებში. მოვლენათა შემდგომმა განვითარებამ მთლიანად დაადასტურა ის ფაქტი, რომ ომის პროვოკატორები მთავარ იმედს ამყარებდნენ გერმანიასა და სსრ კავშირს შორის მტრობის გაჩაღებაზე, ევროპის ამ უდიდეს სახელმწიფოთა შორის შეიარაღებული კონფლიქტის პროვოკაციაზე. ასეთი გეგმების არსებობა დაადასტურა იმ მთელი რიგი დიპლომატიური დოკუმენტების შიგაარსმაც, რომლებიც შემდეგში, მათი ავტორების სურვილის წინააღმდეგ, საყოველთაოდ ცნობილი გახდა.

სწორედ ამ მიზანს—სსრ კავშირსა და გერმანიას შორის შეიარაღებული კონფლიქტის პროვოკაციას — ემსახურებოდა ინგლის-საფრანგეთის დიპლომატიის „ჩაურევლობის“ ყბადაღებული პოლიტიკა. მთელი მიუნხენის პოლიტიკა, რომელსაც საფუძვლად ედო მისწრაფება წაესისიანებინათ გერმანია საბჭოთა კავშირზე. ამავე მიზანს ემსახურებოდა ის პოლიტიკა, რომელმაც მიუნხენის პოლიტიკა შესცვალა — პოლიტიკა სსრ კავშირის ჩაბმისა ინგლის-საფრანგეთის ბლოკში. ამ პოლიტიკას საფუძვლად ედო მისწრაფება წაეკიდებინათ სსრ კავშირი გერმანიასთან, შეექმნათ გერმანიის წინააღმდეგ „აღმოსავლეთის ფრონტი“ სსრ კავშირის სახით, რათა ეომნათ გერმანიის წინააღმდეგ სსრ კავშირის ხელით.

ომის პროვოკატორთა გეგმები გამოკვეთილი იქნა. გამოვიდა რა პარტიის XVIII ყრილობაზე, ამხანაგმა სტალინმა გამანადგურებელი დახასიათება მისცა ეგრეთწოდებულ ჩაურევლობის პოლიტიკას, რომელიც ევროპაში იმპერიალისტური ომის მომზადების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენდა. ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალისტებს სურდათ თავზე მოეხვიათ საბჭოთა კავშირისათვის ეს იმპერიალისტური ომი. ამხანაგმა სტალინმა მოუწოდა საბჭოთა ქვეყანას სიფხიზლისაკენ, მოუწოდა „დაიცვას სიფრთხილე და საშუალება არ მისცეს ომის პროვოკატორებს, რომლებიც მიჩვეული არიან სხვისი ხელით ნარის გლეჯას, კონფლიქტებში ჩაითრიონ ჩვენი ქვეყანა“. ინგლის - საფრანგეთის ბლოკის თვალთმაქცური, ორპოფუნი თამაში სავსებით გამოაშკარავებულ იქნა ერთის მხრით ინგლისსა და საფრანგეთს და მეორე მხრით სსრ კავშირს შორის მოლაპარაკების პროცესში. ამ მოლაპარაკებამ მარცხი განიცადა, ვინაიდან სსრ კავშირი მიისწრაფოდა განეხორციელებინა თავისი სახელმწიფოებრივი ამოცანები ჩვენი ქვეყნის დასავლეთი საზღვრების რაიონებში და განემტკიცებინა მშვიდობიანობა, ინგლის-საფრანგეთის დიპლომატია კი —იქითკენ, რომ უგულებელეყო სსრ კავშირის ეს ამოცანები, გამოეწვია ომი და ჩაება მასში საბჭოთა კავშირი. ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალისტთა მანევრებმა მარცხი განიცადა მოსკოვშიც და ბერლინშიც. უკვე იმ სამეურნეო მოლაპარაკებამ, რომელიც დაიწყო გერმანიასა და სსრ კავშირს შორის 1939 წლის ზაფხულში და დამთავრდა 1939 წლის 19 აგვისტოს სავაჭრო-საკრედიტო შეთანხმების დადებით, ცხადჰყო, რომ არსებობს ყველა შესაძლებლობა მშვიდობიანი და ორივე მხარისათვის ხელსაყრელი ეკონომიური თანამშრომლობისათვის.

საბჭოთა კავშირ-გერმანიის სავაჭრო-საკრედიტო შეთანხმების დადების შემდეგ უშუალოდ წამოიჭრა გერმანიასა და სსრ კავშირს შორის პოლიტიკური ურთიერთობის გაუმჯობესების საკითხი.

მოლაპარაკებისათვის მოსკოვში ჩამოვიდა გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრი ფონ-რიბენტროპი, და 23 აგვისტოს ხელმოწერილ იქნა ოთხდაუსხმელობის ხელშეკრულება გერმანიასა და სსრ კავშირს შორის.

ცნობას საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტის ხელმოწერის შესახებ უდიდესი კმაყოფილებით შეხვდნენ როგორც სსრ კავშირის ხალხები, ისე გერმანიის ხალხი. ეს ისტორიული დოკუმენტი, რომელმაც საფუძველი ჩაუყარა მეგობრობას გერმანიისა და სსრ კავშირის ხალხებს შორის, მათ სამართლიანად შეაფასეს როგორც ომის გაჩაღების წინააღმდეგ მიმართული პოლიტიკის გამყარება.

და მართლაც, იმ ფაქტმა, რომ ევროპის ორი უდიდესი სახელმწიფო შეთანხმდა მშვიდობიანობის შესახებ და გამორიცხა მათ შორის სამხედრო კონფლიქტის შესაძლებლობა, უკვე თავისთავად შეზღუდა ომის ინგლისელ-ფრანგ ორგანიზატორთა მოქმედების სფერო, შეზღუდა პლაცდარმი მეორე იმპერიალისტური ომისა, რომელიც მალე გაჩაღდა. საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტის ხელმოწერის შედეგად მთელი აღმოსავლეთი ევროპა გამოყვანილ იქნა საომარი მოქმედების ასპარეზად გადაქცევის საფრთხიდან. სავსებით უეჭველია ისიც, რომ აღმოსავლეთ ევროპაში მშვიდობიანობის განმტკიცებამ უაღრესად შეუწყო ხელი მშვიდობიანობის შენარჩუნებას ბალკანეთშიც.

მაგრამ აღმოსავლეთ ევროპაში მშვიდობიანობის განმტკიცება, ომის შესაძლებელი პლაცდარმის შეზღუდვა ყველაზე ნაკლებად შეისაბამებოდა იმათ ანგარიშს, ვინც ამზადებდა ამ ომს. ვინც ვარაუდობდა ჩაება მასში რაც შეიძლება მეტი სახელმწიფოები, ვინც დღემდე არ გამოსთხოვებია ომის შემდგომი გაფართოების, მისი მსოფლიო ომად გადაქცევის იმედებს. ამიტომ ინგლისის, საფრანგეთისა და ამერიკის შეერთებული შტატების იმპერიალისტური პრესა ხიშტებით შეხვდა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტის დადებას, ასტეხა გაბოროტებული ღმუილი, გაიჩაღა გაფართოებული ცილისმწამებლური კამპანია სსრ კავშირის წინააღმდეგ.

ცნობა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტის შესახებ გაისმა, როგორც უკანასკნელი გაფრთხილება იმპერიალისტური ომის ორგანიზატორებისა და სულისჩამდგმელების მიმართ. მაგრამ ამ გაფრთხილებამ არ გასჭრა. ომი დაიწყო. ამ ომის პირველი მსხვერპლი გახდა მთლიანად გახრწნილი პოლონეთის სახელმწიფო, რომელიც სამხედრო ავანტიურაში გადაეშვა ლონდონისა და პარიზის ყბადაღებული „გარანტიების“ იმედით.

პანების პოლონეთმა ვერ გაუძლო დარტყმას და დაირღვა, ხუხულასავით დაიშალა ისე, რომ თავის მოკავშირეთაგან ვერავითარ დახმარებას ვერ ელირსა. ამ მარცხის მიუხედავად, ინგლის - საფრანგეთის ბლოკმა ხელი არ აიღო თავის გეგმებზე. და უნდა ითქვას, რომ საფრანგეთისა და ინგლისის იმპერიალისტურ წრეებში მაშინაც ცოცხლობდა იმის იმედები, რომ მოახერხებდნენ საბჭოთა კავშირ-გერმანიის მეგობრობის აფეთქებას. ამ წრეებს კვლავ გაუცრუვდათ იმედი. საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ურთიერთობა კვლავ ვითარდებოდა ორივე მხარის სასარგებლოდ. 1939 წლის 28 სექტემბერს ხელმოწერილ იქნა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ახალი შეთანხმება: გერმანია-საბჭოთა კავშირის ხელშეკრულება სსრ კავშირსა და გერმანიას შორის მეგობრობისა და საზღვრის შესახებ.

ამ ხელშეკრულებამ, რომელმაც მოაწესრიგა პოლონეთის სახელმწიფოს დაშლასთან დაკავშირებული საკითხები, მკვიდრი საძირკველი შეჰქმნა ხანგრძლივი მშვიდობიანობისათვის აღმოსავლეთ ევროპაში, შეჰქმნა წინასწარი პირობები გერმანიასა და სსრ კავშირს შორის მეგობრული ურთიერთობის შემდგომი განვითარებისა და განმტკიცებისათვის. 28 სექტემბერსვე სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარემ და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარმა ამხანაგმა ვ. მ. მოლოტოვმა და გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ფონ-რიბენტროპმა გადასცეს ერთმანეთს წერილები ორივე სახელმწიფოს შორის სამეურნეო ურთიერთობის შემდგომი განვითარების საკითხებზე.

პოლონეთის სახელმწიფოს დაშლის შემდეგ გერმანიამ წინადადება მისცა ინგლისსა და საფრანგეთს შეეწყვიტათ ომი. საბჭოთა მთავრობამ მხარი დაუჭირა გერმანიის ინიციატივას. მაგრამ ვერც გერმანიის წინადადებამ და ვერც სსრ კავშირის გამოსვლამ ვერ ჰპოვა გამოხმაურება ვერც ინგლისში და ვერც საფრანგეთში. ომი გრძელდებოდა და გაპარტახება, უბედურება და ტანჯვა მოჰქონდა ყველა იმ ხალხებისათვის, რომლებიც ომის ორგანიზატორებმა ამ ხოცვა-ჟლეტაში ჩაითრიეს.

საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტს უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა საბჭოთა კავშირის სამშვიდობო პოლიტიკის განვითარებისათვის, საბჭოთა საზღვრების უშიშროების განმტკიცებისათვის. როდესაც დაიწყო ომი ერთის მხრით ინგლისსა და საფრანგეთს და მეორე მხრით გერმანიას შორის, საბჭოთა კავშირი ნეიტრალიტეტის პოზიციას დაიკავა.

ეჭვს გარეშეა, რომ საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტმა გაუადვილა საბჭოთა კავშირს ნეიტრალიტეტის პოზიციის შენარჩუნება, გაუადვილა საბჭოთა კავშირს სამშვიდობო პოლიტიკის განხორციელება.

მეორე მხრით, საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტის, ისევე როგორც გერმანიასა და სსრ კავშირს შორის მეგობრობისა და სახელმწიფო საზღვრის შესახებ ხელშეკრულების არსებობამ უზრუნველჰყო გერმანიისათვის ის, რომ გულდამშვიდებული ყოფილიყო აღმოსავლეთის მიმართ.

საბჭოთა კავშირ-გერმანიის მეგობრული ურთიერთობის განვითარებამ თავისი გამოხატულება ჰპოვა ორივე სახელმწიფოს შორის სამეურნეო კავშირურთიერთობის განმტკიცებითა და გაფართოებით. გერმანიაში წასული საბჭოთა სამეურნეო დელეგაციის და სსრ კავშირში ჩამოსული გერმანიის ეკონომიური დელეგაციის საქმიანობის შედეგად, წარმატებით დამთავრდა მოლაპარაკება სამეურნეო შეთანხმების შესახებ, რომელიც ხელმოწერილ იქნა 1940 წლის 11 თებერვალს. ამ შეთანხმებამ გაითვალისწინა ორივე სახელმწიფოს შორის საქონელბრუნვის ფართო და ორივესთვის ხელსაყრელი განვითარება.

საბჭოთა კავშირ-გერმანიის პაქტის ხელმოწერის მომენტიდან წელიწადი გავიდა. საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ურთიერთობამ, რომელიც აგებულ იქნა ახალ საფუძველზე, ღრმესეულად დაიჭირა გამოკვეთა, მით უფრო საგულისხმო, რომ ეს გამოკვეთა ხდებოდა განსაკუთრებით დაძაბულ ვითარებაში, უდიდესი მასშტაბებით გაშლილი ომის, კაპიტალისტური სამყაროს უდიდეს სახელმწიფოებს შორის წინააღმდეგობათა მკვეთრად გამწვავების ვითარებაში, ახალი კონფლიქტების ჩასახვის ვითარებაში, იმ პირობებში, როდესაც ცნობილი საერთაშორისო ელემენტები გარუწყვეტლივ და თავგამოდებით მიმართავდნენ ცდებს გაეთიშა შეეტაკათ საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ურთიერთობაში.

საბჭოთა კავშირ - გერმანიის ახლანდელი ურთიერთობის სიმტკიცე აიხსნება იმით, რომ „საბჭოთა კავშირსა და გერმანიას შორის დამყარებულ კეთილმეზობლურ და მეგობრულ ურთიერთობას საფუძვლად უდევს არა კონიუნქტურული ხასიათის შემთხვევითი მოსაზრებანი, არამედ როგორც სსრ კავშირის, ისე გერმანიის ძირითადი სახელმწიფო ინტერესები“ **(მოლოტოვი)**.

„პრავდის“ მოწინავე, 23/VIII.

ქრონიკა

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. ა. დ. პანოვი დანიშნა სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილედ, გაათავისუფლა იგი ქვანახშირის მრეწველობის სახალხო კომისარიატის კოლეგიის წევრის მოვალეობისაგან.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. ი. ა. ლესოვოკოი დანიშნა საზღვაო ფლოტის სახალხო კომისრის მოადგილედ.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. ჯ. პ. რიაბჩიკოვი დანიშნა სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული ჩრდილოეთის საზღვაო გზის მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილედ და შეიყვანა იგი სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული ჩრდილოეთის საზღვაო გზის მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილედ და შეიყვანა იგი სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული ჩრდილოეთის საზღვაო გზის მთავარი სამმართველოს კოლეგიის შემადგენლობაში.

უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების პირველი შედეგები

საუბარი სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა კომიტეტის სრული წევრის, სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა სრულიად - საკავშირო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ამხ. ა. ფ. სუხანოვთან

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებულმა უმაღლესი სკოლის საქმეთა კომიტეტმა შეაჯამა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების პირველი შედეგები. მომავალი სასწავლო წლიდან იხსნება 59 ახალი უმაღლესი სასწავლებელი. მათ შორის: დაზგაინსტრუმენტალური და საკრედიტო-ეკონომიური ინსტიტუტები ლენინგრადში, უნივერსიტეტი, პოლიტექნიკური, პედაგოგიური და ვეტერინარული ინსტიტუტები ლვოვში, სვერდლოვსკის სასოფლო-სამეურნეო და ნოვოსიბირსკის საგეგმო ინსტიტუტები, სამხედრო სასწავლებლო და პედაგოგიური ინსტიტუტები მთელ რიგ ქალაქებში.

წელს უმაღლეს სასწავლებლებში (დაუსწრებელი ინსტიტუტების ჩაუთვლელად) მიღებულ უნდა იქნას 194 ათასი ახალი სტუდენტი. მაგრამ უმაღლეს სასწავლებელში შესვლის მსურველი მნიშვნელოვნად მეტი აღმოჩნდა. ამჟამად მისაღები გამოცდები ძირითადად დამთავრებულია. საკდესის კორესპონდენტთან საუბარში ამხ. სუხანოვმა სთქვა:

— წინასწარი ცნობები მისაღები გამოცდების შესახებ მოწმობენ, რომ აბიტურიენტთა მნიშვნელოვან რაოდენობას საშუალო სკოლის კურსის სრული ცოდნა აქვს. მაგრამ მრავალი გამომცდელი ჰფიქრობს, რომ შემომსვლელთა მომზადების დონე წარშანდელს არ აღემატება.

ყველაზე მეტი განცხადება შეტანილი იყო სამედიცინო და იურიდიულ ინსტიტუტებში, ისტორიულ და ლიტერატურულ ფაკულტეტებზე და სამრეწველო უმაღლეს სასწავლებლების მეტ ნაწილში. ყველა ისინი უკვე სავსებით დაკომპლექტებული არიან. მაგრამ პერიფერიაში მთელი რიგი უმაღლესი სასწავლებლები, განსაკუთრებით სასოფლო-სამეურნეო და ეკონომიური, დღემდე მთლად დაკომპლექტებულნი არ არიან. აბიტურიენტთა უმრავლესობამ მიაშურა ყველაზე ცნობილ სასოფლო-სამეურნეო აკადემიებსა და ინსტიტუტებს, რომლებიც, უმთავრესად, დიდ ქალაქებში არიან. ამავე დროს პერიფერიაშიც ცოტა როდია კარგად მოწყობილი და გამართული უმაღლესი სასწავლებლები. კომიტეტმა და სახკომაბჭოს სასწავლებელთა მთავარმა სამმართველობამ სათანადო განმარტება გამოაქვეყნეს, და ახლა აბიტურიენტები ხალისით მიდიან ამ უმაღლეს სასწავლებლებში.

ბევრმა აბიტურიენტმა ყველა საჭირო გამოცდა ჩაბარა, მაგრამ კონკურსით მიღებული ვერ იქნა ადგილების უქონლობის გამო. მათ შესაძლებლობა მიეცათ სხვა იმ უმაღლეს სასწავლებლებში შევიდნენ, სადაც ვაკანსიები ჯერ კიდევ არის. თუ აღნიშნულ უმაღლეს სასწავლებლებში მიღების პირობების მიხედვით საჭიროა რომელიმე საგნის დამატებით ჩაბარება, აბიტურიენტს საშუალება აქვს შეასრულოს ეს 25 აგვისტომდე, ზოგ შემთხვევაში კი 1 სექტემბრამდე. მიცემულია აგრეთვე მითითება ნება დაერთოთ იმ აბიტურიენტებს, რომლებიც მოსკოვის უმაღლეს სასწავლებლებში არ არიან მიღებულნი, პერიფერიის უმაღლეს სასწავლებლებში მიღებისათვის საჭირო დამატებითი საბუთები ჩააბარონ უშუალოდ მოსკოვში. მაგალითად, მოსკოვის სამთო ინსტიტუტში მოწყობილია დამატებითი გამოცდები მათემატიკაში, ფიზიკასა და ქიმიაში იმათთვის, ვისაც დონეცის ინდუსტრიულ ინსტიტუტში, სვერდლოვსკისა და დნეპროპეტროვსკის სამთო ინსტიტუტებში შესვლა სურთ.

უმაღლესი სასწავლებლების ძირითადი ამოცანებს ამჟამად წარმოადგენს ახალი სასწავლო წლის დასაწყისის კარგი ორგანიზაცია, სტუდენტებისათვის სწავლის საჭირო პირობების შექმნა, მკაცრი დისციპლინის დამყარება.

სსრ კავშირის პროკურატურაში

პროკურატურის ორგანოებმა ცუდი ხარისხის, არაკომპლექტური და არასტანდარტული პროდუქციის გამოშვებისათვის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მისცეს მთელ რიგ სამრეწველო საწარმოთა დირექტორები, მთავარი ინჟინრები და ტექნიკური კონტროლის განყოფილებათა უფროსები. კერძოდ, პასუხისგებასა და სამართალში იქნენ მიცემულნი ჩელიაბინსკის შემდუღებელი ქარხნის დირექტორი ლახაჩევი და ტექნიკური ხელმძღვანელი სოლდატოვი, რომელთა ბრალითაც ქარხანა სისტემატურად უშვებდა ცუდი ხარისხის პროდუქციას. ლახაჩევსა და სოლდატოვს სასამართლომ მიუსაჯა ხუთ-ხუთი წლის თავისუფლების აღკვეთა.

სისხლის სამართლის პასუხისგებასა და სამართალში იყო მიცემული ხარკოვის შევჩენკოს სახელობის ქარხნის ტექნიკური კონტროლის უფროსის მოადგილე მამოტკო, რომელმაც დანაშაულებრივი დამოკიდებულება გამოიჩინა ქარხნის პროდუქციის ხარისხის შემოწმებისადმი. სასამართლომ მამოტკოს 5 წლის პატიმრობა მიუსაჯა.

ცუდი ხარისხის ფეხსაცმლის სისტემატურად გამოშვებისათვის სამართალში იყვნენ მიცემულნი გორკის ფეხსაცმლის ფაბრიკის „წითელი მეფეხსაცმლის“ ტექნიკური დირექტორი ტომოფეევი და ფაბრიკის გამოსასვლელი ბაზის დირექტორი ვორონკოვი. ტომოფეევს მიესაჯა 8 წლის პატიმრობა და შემდეგ 3 წლის ვადით უფლებათა ჩამორთმევა. ვორონკოვს მიესაჯა 5 წლის პატიმრობა.

ახალი სასწავლო წლის წინ

მოსკოვი, 22 აგვისტო (საკდესი). დამთავრდა სამხედრო-საზღვაო საავიაციო სასწავლებლებში მისაღები საკონკურსო გამოცდები. სასწავლებელთა კურსანტებად დამტკიცებული არიან ის პირნი, რომლებმაც ჩინებულად დაამთავრეს საშუალო სკოლა, წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მებრძოლები და უმცროსი მეთაურები, დაჯილდოებულნი სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით.

ახალგაზრდობა უდიდეს ლტოლვას იჩენს სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ავიაციაში შესასვლელად. მარტო ვ. მ. მოლოტოვის სახელობის სამხედრო-საზღვაო საავიაციო-ტექნიკურ სასწავლებელში (ქალაქი მოლოტოვი) 24 ათასი განცხადება შევიდა.

სსრ კავშირის საქალაქო კონფერენცია

(საქ. კორესპონდენტისაგან)

19 აგვისტოს საღამოს 6 საათზე კინოთეატრის შენობაში გაიხსნა საქ. კ. პ. (ბ) ჭიათურის პირველი საქალაქო კონფერენცია.

კონფერენცია ირჩევს საქმიან და საპატიო პრეზიდიუმს.

ჭიათურის საქალაქო კომიტეტის შექმნისა და ჭიათურის საქალაქო პარტიული ორგანიზაციების ამოცანების შესახებ მოხსენებით გამოვიდა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანი კადრების დარგში ამხ. ა. თოფურიძე.

ამხ. თოფურიძის მოხსენების გარშემო გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღეს ამხანაგებმა: ვ. კაპანაძემ (ქალაქის საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე), შ. პაქსაშვილმა (სტალინის სახელობის მაღაროს დირექტორი), გ. ანდღულაძემ (მარგანტრესტის მმართველი), გ. შეყლაშვილმა (ვოროშილოვის სახელობის მაღაროს პარტბიუროს მდივანი), რომლებმაც ილაპარაკეს იმის შესახებ, რომ ჭიათურის რაიონის დაწვრილებითეულება, რაიონიდან ქალაქ ჭიათურის გამოყოფა და ამის საფუძველზე საქალაქო კომიტეტის შექმნა უზრუნველჰყოფს ძირეულ რგოლებისადმი კონკრეტულ ხელმძღვანელობას.

კონფერენციამ მისასალმებელი დეპეშები გაუგზავნა ამხანაგ **სტალინს**, ამხანაგ **ბერიას** და საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მდივანს ამხ. **კ. ჩარკვიანს**.

კონფერენციამ აირჩია საქალაქო კომიტეტის პლენუმი 35 წევრისა და 11 კანდიდატის შემადგენლობით და სარევიზიო კომისიაში 5 ამხანაგი.

ამავე დღეს შესდგა საქალაქო კომიტეტის პირველი პლენუმი.

პლენუმმა აირჩია საქალაქო კომიტეტის ბიურო 7 წევრისა და 2 კანდიდატის შემადგენლობით.

ქალაქკომის პირველ მდივნად არჩეულია ამხ. **ა. სხილაძე**, მეორე მდივნად ამხ. **შ. მეცხოვრიშვილი**, მესამე მდივნად ამხ. **გ. კირკიტაძე**.

1940 წლის სამხატვრო გამოფენები

მოსკოვი, 22 აგვისტო (საკდესი). წელს მთელი რიგი სამხატვრო გამოფენები მოეწყობა როგორც მოსკოვში, ისე მოკავშირე რესპუბლიკათა დედაქალაქებში.

გაჩაღებულია მზადება საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის თემებზე გრაფიკის ნაწარმოებთა გამოფენისათვის. გადაწყვეტილია ეს გამოფენა გაიხსნას 1 ნოემბერს ა. ს. პუშკინის სახელობის სახვითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში. გამოფენაზე წარმოდგენილ იქნება 300-მდე ნამუშევარი. უკვე დამტკიცებულია ნაწარმოებთა 200-მდე ესკიზი, რაზედაც მუშაობენ მხატვრები. უკვე მოდის გამზადებული ნაშრომები. გამოფენისათვის პირველი ნაწარმოებნი ჩააბარეს მხატვრებმა კუკრინიქსებმა, სვაროგმა, ლაპტევმა, ლაკოვმა, რიაზანოვმა და სხვ.

ნოემბერში ტრეტიაკოვის სახელმწიფო გალერიაში გაიხსნება გამოფენა „საბჭოთა რეალისტური ხელოვნების მიღწევები“. აქ შეგროვებულ იქნება ხელოვნების ოსტატთა საუკეთესო ნაწარმოებნი, შექმნილი საბჭოთა ხელისუფლების წლების განმავლობაში. საინტერესო გამოფენა მოეწყობა ოქტომბერში ახალი დასავლური ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში. აქ ნაჩვენები იქნება უკრაინის სს რესპუბლიკის დასავლეთ ოლქების წამყვან მხატვართა ნაწარმოებნი და გუცულთა ხალხური შემოქმედების ნიმუშები.

სამხატვრო გამოფენები გაიხსნება მინსკში, ერევანში, სტალინაბადში, ალმა-ატასა და ტაშკენტში.

ვიბორგში განახლდა ჭრამვაის მოძრაობა

ლენინგრადი, 22 აგვისტო (საკდესი). დღეს ვიბორგში განახლდა ტრამვაის მოძრაობა. ტრამვაის მეურნეობა, რომელიც თეთრფინელებმა უკან დახევისას დაანგრიეს, აღდგენილია საბჭოთა ინჟინრებისა და მუშების მიერ.

ტრამვაის ამუშავებასთან დაკავშირებით, ქალაქის ტრამვაის პარკში მიტინგი გაიმართა.

უკანასკნელი ცნობები

გერმანიის საჰღლობის ცნობა

ბერლინი, 23 აგვისტო (საკდესი). გერმანიის საინფორმაციო ბიურო გადმოგვცემს გერმანიის არმიის უმაღლესი სარდლობის შემდეგს ცნობას:

„გუშინ, საზღვარი ფრენის დროს, გერმანიის ავიაციის საბრძოლო შენაერთებმა იერიში მიიტანეს გემების ორ ქარავანზე ბერვიკის მახლობლად და დაუწყეს მახლობლად. მათ დააყარეს ყუმბარა 4 სავაჭრო გემს. გარდა ამისა, ყუმბარა დაუშინეს აეროდრომს მენსტონში. დღის განმავლობაში ინგლისის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში რამდენიმე საჰაერო ბრძოლა მოხდა, რაც ჩვენი ავიაგამანადგურებლებისათვის წარმატებით დამთავრდა. ღამით გერმანიის ავიაციამ წარმატებით დაუშინა ყუმბარა რამდენიმე აეროდრომს კორნუოლსა და უელსში, აგრეთვე საავიაციო ქარხანას რიდინგში და საავიაციო მოტორების ქარხანას როჩესტერში. წინანდებურად ვნაღმავდით ინგლისის ნავსადგურებს. 22 აგვისტოს, ღამით, ინგლისის თვითმფრინავებმა ყუმბარა დააყარეს დასავლეთ გერმანიას. ზარალი მცირეა. ერთ ქალაქში დანგრეულია საცხოვრებელი სახლი, დაზიანებულია რამდენიმე სახლი. მოსახლეობაში არიან დაჭრილნი. გუშინ მტერმა დაჰკარგა 11 თვითმფრინავი და ორი ჰაერგადამღობი აეროსტატი. გერმანიის ორი თვითმფრინავი თავის ბაზებში არ დაბრუნებულა“.

ინგლის-გერმანიის ომი

ლონდონი, 23 აგვისტო (საკდესი). რეიტერის სააგენტო იუწყება, რომ, გუშინ დაღამებისას მიღებული ცნობებით, გერმანელებმა კენტის საგრაფოს სანაპიროს დაუშინეს შორსმსროლელი ქვემეხები, რომლებიც დადგმულია საფრანგეთის სანაპიროზე, კალეს რაიონში. ამავე დროს ინგლისის თვითმფრინავებმა ყუმბარა დაუშინეს საფრანგეთის სანაპიროზე გამართულ გერმანიის ქვემეხებს, რომელნიც დილით უშენდნენ ინგლისის გემების ქარავანს. არსებული ცნობებით, საფრანგეთის სანაპიროსთან გაფთრებული საჰაერო ბრძოლა მოხდა. ყუმბარების აფეთქება ინგლისში ისმოდა. გერმანელთა მიერ წარმოებულმა ბომბარდირებამ სამხრეთ-აღმოსავლეთ სანაპიროს მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა. მაგრამ მსხვერპლი შედარებით დიდი არ არის, თუ მხედველობაში მივიღებთ, რომ ბომბარდირება მეტად ძლიერი იყო.

გერმანიის აჩრდილები უშენს ინგლისის სანაპიროს

ნიუ-იორკი, 23 აგვისტო (საკდესი). როგორც ასოშიეიტედ პრესის სააგენტო იუწყება, გერმანიის შორსმსროლელმა არტილერიამ ლა-მანშიდან 22 აგვისტოს, საღამოს, განაახლა ინგლისის სანაპიროსათვის ყუმბარის დაშენა. ინგლისის თვითმფრინავებმა ყუმბარა დაუშინეს არტილერიის პოზიციებს. ინგლისის სანაპიროდან სჩანდა აფეთქება და ცეცხლი გერმანიის საზენიტო ბატარეების განლაგების პუნქტებში.

იჭალიის საჰღლობის ცნობა

რომი, 23 აგვისტო (საკდესი). სტეფანის სააგენტო გადმოგვცემს იტალიის სარდლობის შემდეგს ცნობას:

„ინგლისის წყალქვეშა ნავი, რომლის ჩაძირვას ვიტყობინებოდით გუ

ՊԵՏԱԿԱՆ-ԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՍ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐՆԵՐԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՀԱՅԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ, 22 օգոստոսի (հատուկ թղթակցից). Հանրապետության պետական համարների հանդիսավոր հայելությունը տեղի ունեցավ Օպերայի և Բալետի պետական թատրոնի առջև։ Հայելուն ներկա էին Հայկական ԽՍՀ Գերագույն Սովետի նախագահության անդամներ, Հայկական ԽՍՀ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի անդամներ, Հայկական ԽՍՀ Գերագույն Սովետի պատգամավորներ, Հայկական ԽՍՀ Գերագույն դատարանի նախագահ ընկ. Ա. Ա. Ղազարյանը, Հայկական ԽՍՀ դատախազ ընկ. Ա. Ա. Ղուկասյանը, Հայկական ԽՍՀ Ժողովրդական կոմիսարների Խորհրդի կից Գործերի կոմիտեի նախագահ